

sentationsret. I Øjeblikket, kunne vi gerne sige, ere Forholdene saaledes, som om der i Grundloven stod, at der skal være 114 Folketingskredse. Lad os antage, at der i Øjeblikket stod dette i Grundloven, tror saa nogen i Virkeligheden, at det vilde være en overmaade let Sag i dette Øjeblik at lægge de nuværende Kredse om, saaledes at de blive nogenlunde lige store? Nej, det vilde ikke blive en let Sag at faa dette gennemført, og det vilde være lige saa vanskeligt, om der i Grundloven stod et Tal paa netop 132. Naar man nu har faaet Lejlighed til, da Spørgsmaalet er blevet ganske anderledes aktuelt end tidligere, at gaa denne Sag grundigt igennem og tage alle Forhold op med, som her bør tages i Betragtning, saa kommer man, hvor nødig man end vil, til at se, at den Ordning, vi have med Enkeltmandskredse, det, som er udtrykt i § 32, sidste Punktum, er et højst ufuldkomment System, der paa ingen Maade fremskaffer en sand Repræsentation af Vælgerne. Ja, den sikrer ikke en Gang, at et Flertal ude i Befolkningen ogsaa faar Flertal her i Folketinget, og saare ringe er Sandsynligheden for, at et Flertal faar en Repræsentation, der saa nogenlunde svarer til Udbredelsen ude i Befolkningen. Thi det System, vi have selv med ganske lige store Kredse, er ganske et Tilfældighedernes System.

Jeg maa maaske nævne et Par Enkeltheder, jeg har tidligere, tror jeg, været inde paa det samme. Hvis et politisk Parti har Flertal ude i Befolkningen, er det i og for sig naturligt, at det har Flertal i alle de enkelte Folketingskredse, og hvis det har dette, vil der blive valgt udelukkende Tilhængere af Flertallet og ingen af Mindretallene. Stuart Mill siger om Brøsten ved et System som det, vi have her: I det falske Demokrati, hvor ikke alle, men kun de lokale Majoriteter repræsenteres, kommer det oplyste Mindretal maaske aldeles ikke til Orde i Repræsentationen. Naar Mindretallene slumpe til — thi det er egentlig det rigtige Udtryk — at faa valgt nogle Repræsentanter, ligger det kun i, at der er Afvigelser fra det normale, fra det i og for sig naturlige, at der er Uregelmæssighed i Partiernes Fordeling ud over Landet. Hvor mange Mindretallene faa valgte, beror derfor ganske paa, hvor mange og hvor store disse Uregelmæssigheder ere. Og det er jo helt tilfældigt, det er saa tilfældigt, at der er ikke noget som helst i Vejen for, at et Mindretal ude i Befolkningen ved

det System, vi have, kan faa Flertal her i Folketinget. Vi tage for Simpelheds Skyld tre nøjagtig lige store Kredse, lad os sige med 1,000 Vælgere i hver Kreds. Lad os regne, at der kun er to Partier: Venstre og Højre, og at Venstre er i Flertal. Hvis der nu i en Kreds er 900 Venstre- og 100 Højrevælgere, og der i de to andre er 600 Højre og 400 Venstre, saa vilde disse tre Kredse, som ere nøjagtig lige store, vælge een Venstremænd og to Højremænd, uagtet Venstre af de 3,000 Vælgere raader over 1,700 og Højre kun over 1,300. Altsaa denne Tilstand, for at tage et Vælgertal, som vi have her i Landet, hvor af 300,000 Stemmer de 170,000 høre til Venstreflertallet, medens Højre tager 130,000, udelukker altsaa ikke den Mulighed, at Venstreflertallet kun faar 38 af dette Tings 114 Pladser og Højre faar $\frac{2}{3}$, altsaa langt det største. Det er altsaa for at paavise, at Systemet er et fuldstændigt Tilfældighedernes System, at jeg har nævnt disse Tal, men jeg siger, et System, som kan give et saadant Flertal samtlige Folketingets 114 Pladser, men ogsaa kan give dem kun 38, overhovedet give et Antal Repræsentanter, som kan svinge mellem disse to Tal fra 38 til 114 og for den Sags Skyld ogsaa gaa ned under 38, kan usægtelig med Rette siges at være et Tilfældighedernes System. Den, som derfor tror, at en Orduing med lige store Kredse giver de forskellige Partier, hvad der tilkommer dem, lever i en fuldstændig Vildfarelse.

Hvis man tilstræber, at Folketinget skal være et Spejlbillede af Befolkningen og det et Spejlbillede, som ikke er forvrænget, og altsaa tilstræber at give de forskellige Partier en til deres Styrke svarende Repræsentation, saa er Valg i Enkeltmandskredse ganske absurd; da maa man gaa til Forholdstalsvalgmaaden. Jeg kan ikke stille dette i skarpere Belysning end ved at knytte nogle Bemærkninger til Udtalelser af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds. Han var i Foraaet Ordfører for den socialdemokratiske Gruppe, der jo ved Fremsættelsen af Forslaget om Nedsættelse af en Kommission gav det første Stød til, at vi nu i dette Øjeblik forhandler om en Forandring i Grundloven paa dette Punkt. Det ærede Medlems Udgangspunkt er dette, at det nuværende Ministerium sidder paa en Minoritet i Befolkningen paa 160,000 Stemmer. Han naar dertil ved at lægge Indvaanerne sammen i Reformpartiets Valgkreds og i de andre Kredse og faar der-